

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน

นายกิตติศักดิ์ ปัญญา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน อำเภอท่าวังผาจังหวัดน่าน จำแนกตามเพศและอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t (t-test) ค่า F (One Way Analysis of Variance) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้ 1) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติที่ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอายุ 41 ปี ขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 20 - 30 ปี และ 31 - 40 ปี ตามลำดับ

บทนำ

สังคมแห่งความเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นั้น งานชุมชนสัมพันธ์ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ของการสร้างคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคม พัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนา

ประเทศชาติ ความสำคัญของการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น และมีคุณค่าที่ทุกภาคส่วนต้องตระหนักและให้ความสำคัญ รวมทั้งยอมรับในระบบการจัดการศึกษาตลอดมาว่าจะนำไปสู่การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิต และสังคมโดยรวมได้ในที่สุด

วิถีชีวิตของคนไทยกับการศึกษามีความผูกพันกันมาเป็นเวลาช้านาน แต่เดิมเราเรียนหนังสือที่วัด มีพระสงฆ์เป็นครู ต่อมารัฐบาลได้เห็นความสำคัญ จึงตราเป็นกฎหมาย โดยกำหนดให้ลูกหลานที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปด ต้องเข้าโรงเรียนทุกคน พร้อมกับได้จัดตั้งโรงเรียนขึ้นเป็นจำนวนมาก กระจายอยู่ทุกท้องถิ่นทั่วประเทศไทย คนไทยต่างรู้จักกันดีในนามของ “โรงเรียนประชาบาล” ซึ่งหมายถึง โรงเรียนของประชาชน โดยประชาชนร่วมกันสร้าง ดูแลรักษาช่วยเหลือ สนับสนุนและพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าเป็นสถานการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในชุมชน (สนอง เครือมาก, 2539, หน้า 31)

สถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เพราะคนในชุมชนจะต้องพึ่งบริการในการให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตน สถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่ให้การศึกษาและอบรมแก่คนในชุมชนให้มีความรู้ความเป็นพลเมืองดี สามารถประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนและครอบครัวได้ และยังมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนให้เจริญอีกด้วย โรงเรียนจะเจริญก้าวหน้า จะต้องได้รับความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน โรงเรียนและชุมชนจึงต้องพึ่งพาอาศัยกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน (บรรเทา กิตติศักดิ์. ม.ป.ป., หน้า 67)

โรงเรียนและชุมชนนั้น มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันการที่จะดำเนินการจัดการศึกษาโดยรัฐ หรือประชาชนเพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้นย่อมประสบผลสำเร็จได้ยาก ทั้งนี้เพราะการที่มีการจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นก็เพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนในชุมชน แต่การศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะในสถานศึกษาเท่านั้น สถานศึกษาเป็นเพียงสถานที่จัดการศึกษาอย่างมีแบบแผนให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม สถานศึกษาจะทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่ผู้เรียนได้ครบถ้วนทุกสิ่งนั้นย่อมเป็นไปได้ (สมเดช สีแสง, 2541, หน้า 85)

ดังนั้นการศึกษาจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับคนในชุมชนทุกคน และถือว่าชุมชนจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการศึกษา การจัดการศึกษาที่ดี จะต้องคำนึงถึงชุมชน ท้องถิ่นสนองความต้องการของคนในท้องถิ่น บุคคลที่อยู่ในชุมชน จะต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา ซึ่งแนวคิดดังกล่าวส่งผลให้การศึกษาในปัจจุบัน เน้นในเรื่อง การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของคนส่วนใหญ่ในชุมชนและสังคมโดยพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

และให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา จะทำงานแยกอิสระจากกันไม่ได้ จำเป็นต้องพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสถานศึกษา ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และชุมชนก็ต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วยเช่นกัน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เป็นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีบทบาทในสถานศึกษา การให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดความรัก ห่วงเห่นเห็นคุณค่าในท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น อีกทั้งช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง สาเหตุที่ทุกคนให้ความสนใจในเรื่องนี้ โรงเรียนบ้านน้ำพุร้อนเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีนักเรียน 120 คน โรงเรียนต้องมีการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่างๆ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างชัดเจน ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ทั้งนี้ เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการปรับปรุง พัฒนา คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ในการที่จะกำหนดยุทธศาสตร์ และวางแผนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป เพื่อเป็นการพัฒนางานสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนให้มีศักยภาพและเกิดผลดีแก่โรงเรียนต่อไป โรงเรียนจำเป็นต้องทราบว่าโรงเรียนได้มีการดำเนินงานด้านสัมพันธ์ชุมชน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจกับงานสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อนขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน จำแนกตามเพศและอายุ

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน ตำบลผาทอง อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน ตำบลผาทอง อำเภอท่าวังผา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2 ทั้งหมด 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน ตำบลผาทอง อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 100 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตของตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และอายุ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียน 4 ด้านดังนี้

2.1 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่องานด้านการประชาสัมพันธ์

2.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่องานด้านการให้บริการแก่ชุมชน

2.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่องานด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

2.4 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่องานด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน มีวิธีดำเนินการดังนี้ ประเภทของข้อมูล เป็นข้อมูลเชิงปริมาณลักษณะแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง ประกอบไปด้วย 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดใน 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ได้แก่

1. ด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 10 ข้อ

2. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน จำนวน 10 ข้อ

3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน จำนวน 10 ข้อ

4. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม จำนวน 10 ข้อ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถามโดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามซึ่งครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 100 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส
3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และอายุ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยค่าที (t-test)
6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อนจำแนกตามอายุ วิเคราะห์โดยค่า F (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทำการทดสอบโดยใช้เชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน โดยภาพรวม ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติที่ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอายุ 41 ปี ขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 20 - 30 ปี และ 31 - 40 ปี ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต้องงานชุมชนสัมพันธ์โรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต้องงานชุมชนสัมพันธ์โรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ การให้บริการ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน และการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วิไลวรรณ วิทย์โรจน์ (2525, หน้า 5) ที่ได้เสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ การส่งเสริมให้ครูกับครูผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ของการเรียนการสอนทั้งทางโรงเรียนและทางบ้านเพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลางประชาคมการศึกษาและวัฒนธรรม เช่น บริการสถานที่จัดงานมงคลต่างๆ ตามความเหมาะสม นอกจากนี้ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น จะต้องมีการศึกษาชุมชน มีการจัดประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนบริการชุมชน จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ผู้บริหาร และครูอาจารย์ในโรงเรียน เป็นผู้มีความสำคัญอย่างมาก พร้อมกันนั้นโรงเรียนจะต้องพยายามยกเส้นกั้นระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความร่วมมือร่วมใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในฐานะผู้รับใช้และผู้นำชุมชน พยายามให้ชุมชนได้ใช้ประโยชน์จากโรงเรียนให้มากที่สุดซึ่งไม่ขัดต่อระเบียบหรือกฎเกณฑ์ของทางราชการ ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็พยายามใช้ทรัพยากรของท้องถิ่น และรับฟังความคิดเห็นของชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

1.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก เพราะ โรงเรียนได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การประชุมผู้ปกครอง รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร เผยแพร่ผลงานให้กับชุมชนได้รับรู้ เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนกับโรงเรียน มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งการให้การช่วยเหลือ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในด้านการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โรงเรียนบ้านน้ำพุร้อน (แผนปฏิบัติการประจำปี, 2560) เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 44) ได้ให้กล่าวว่าของการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา เป็นการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน อันจะช่วยให้สถานศึกษาปฏิบัติงานได้สะดวกยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นความพยายามอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบของหน่วยงานเพื่อนำมาซึ่งความร่วมมือร่วมใจ และความเข้าใจอันดีกับประชาชนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน และรวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ซึ่งกันและกันอีกด้วยความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ การบริหารงานของหน่วยงาน องค์กรต่างๆ จะสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้ ต้องอาศัยความร่วมมือมีความสัมพันธ์กับคน คือเจ้าหน้าที่ พนักงานและประชาชนมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง คน เหตุการณ์ สังคมจะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ แต่ถ้าหน่วยงานใดหรือสถาบันใด ขาดการเผยแพร่บอกกล่าวให้ประชาชนทราบประชาชนก็จะไม่มีการสนับสนุนองค์กร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ สาเหตุที่การประชาสัมพันธ์เข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญในการดำเนินงานขององค์กร สถาบัน หรือหน่วยงานต่างๆ อาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ ซึ่งจำเป็นต้องใช้การประชาสัมพันธ์ภายในหน่วยงานด้วยกันเองทางหนึ่งกับการประชาสัมพันธ์ภายนอก คือ ระหว่างสถาบันกับประชาชนในชุมชนอีกทางหนึ่ง

1.2 ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นเพราะโรงเรียนมีการจัดการด้านการให้บริการต่างๆ ทั้งในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับสมาคมอาเซียน ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียน การให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน เช่น การยืมหนังสือจากห้องสมุด การยืมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ยนต์ ชุ่มจิต (2528, หน้า 132-133) ได้ศึกษาหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและสรุปไว้ว่า การดำเนินการใดๆ ต้องกระทำด้วยความบริสุทธิ์ใจและตรงไปตรงมา ต่อเนื่องตลอดเวลา การทำกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นควรเป็นกิจกรรมที่ให้ประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือชุมชนมากที่สุด โดยใช้วิธีง่ายๆ และให้เป็นกันเองกับชุมชน ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์หลายๆ แบบ และควรมีการเตรียมแผนไว้ล่วงหน้าอย่างดีเพราะถ้างานสำเร็จด้วยดีจะช่วยเสริมสร้างศรัทธาจากประชาชนได้ การจัดกิจกรรมใดๆ ต้องไม่ขัดกับประเพณี วัฒนธรรมหรือความเชื่อถือของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ

อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สุพิชญา ชีระกุล (2525, หน้า 44-45) ที่ได้เสนอว่า ควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งในโรงเรียนและชุมชนให้เกิดประโยชน์ขึ้นทั้งสองฝ่ายคือประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านวิชาชีพศิลปวัฒนธรรมประเพณีแก่ชุมชนเพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนในการวางแผนกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อฝึกบุคคลให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนและสังคมเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างและโรงเรียนกับชุมชนมีเจตคติและมีแนวทางที่ตรงกันในการพัฒนาการศึกษาและชุมชน สถานศึกษาควร ดำเนินการให้บริการแก่ชุมชน พอสรุปได้ดังนี้ให้บริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแก่ชุมชน ให้บริการทางด้านวิชาการ ให้คำแนะนำหรือการปรึกษาหารือในกิจกรรมของชุมชน ให้บริการอาคารสถานที่หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ จัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ทั่วไปสำหรับบริการชุมชน

รวมทั้งการบริการให้ยืมหนังสือ สถานศึกษาให้ชุมชนได้มีโอกาสใช้สถานศึกษาเป็นที่ประกอบพิธีต่างๆ ได้ เช่น หอประชุมสถานศึกษา ตลอดจนให้ยืมอุปกรณ์บางอย่างของสถานศึกษา สถานศึกษาจัด นันทนาการแก่ชุมชน เช่น จัดสถานที่เล่นกีฬาโดยใช้สนามของสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดบริการ ข่าวสารให้ความรู้ เตือนความจำแก่ชุมชน โดยจัดทำเป็นข่าวสารหรือป้ายประกาศ สถานศึกษาจัดงาน และนิทรรศการทุกครั้ง ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของด้วยและการแสดงผลงานของนักเรียนใน ห้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการแสดงผลงานด้วยหรืออุปกรณ์เพื่อการฝึกปฏิบัติแก่ประชาชน

1.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นเพราะ โรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอให้ความร่วมมือกับชุมชนตามโอกาสต่าง ทั้งการ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ประเพณี งานบุญ ต่างๆ เข้าร่วมกิจกรรมอันเป็นสาธารณะประโยชน์ตามความเหมาะสม และผู้ปกครองมีความต้องการ และยินดีให้โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ ชนดี ชุ่มจิต (2528, หน้า 137-138) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อชุมชนไว้ ดังนี้ การมีส่วนร่วมในความ เป็นอยู่ของชุมชน เช่น ทักทายปราศรัยเมื่อพบปะกันตามถนนหนทาง ศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของคน ในชุมชนให้เข้าใจ เข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนเมื่อมีโอกาส พยายามใช้ทรัพยากรของชุมชนเพื่อเป็น ประโยชน์ทางการศึกษาให้มากที่สุด

1.4 ด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าโรงเรียนได้จัดกิจกรรมขึ้นเพื่อตอบสนองต่อผู้เรียน และมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันเด็ก ทำให้โรงเรียนและ ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่ง สอดคล้องกับ วิไลวรรณ วิทยโรจน์ (2525, หน้า 12-13) การนำชุมชนเข้าสู่โรงเรียนโรงเรียนควรใช้ แหล่งวิชาในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและปรับปรุงโรงเรียนซึ่งครูอาจใช้แหล่ง วิชาการต่างๆ เช่น ช่างไฟฟ้าอาจเชิญมาให้ความรู้เรื่องประโยชน์และอันตรายที่เกิดจากไฟฟ้า ผู้ปกครองนักเรียนอาจให้ความช่วยเหลือในการเป็นวิทยากรในบางเรื่อง การเชิญคณะกรรมการสภา ตำบลหรือท้องถิ่นอาจให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานในท้องถิ่น การขอความร่วมมือให้ชุมชนเอื้อเพื่อ ชุมชนทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พืช สัตว์ ป่า ดิน หิน แม่น้ำ และแร่ธาตุ การแพทย์และการพยาบาล การเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เป็นต้น

2. ด้านความแตกต่างทางด้านอายุ พบว่าในภาพรวมผู้ปกครองที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความ พึงพอใจในงานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านน้ำพุร้อนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี และ 31 - 40 ปี ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ปกครองที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป ได้เข้าร่วมกิจกรรมและมีความสัมพันธ์ กับโรงเรียนเป็นเวลายาวนาน และได้ร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 20 - 30 ปี และ อายุ 30 - 40 ปี ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอจากสิ่งที่ได้จากงานวิจัย

1. ในด้านการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนควรมีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนได้ทราบอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และยั่งยืน
2. ในด้านการให้บริการ โรงเรียนควรส่งเสริมให้คณะครูร่วมกันแสดงความ คิดเห็นตลอดจนให้คำปรึกษาแก่ชุมชน ตามสมควรแก่โอกาส เวลา และสถานที่ที่เอื้ออำนวย
3. ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โรงเรียนควรส่งเสริมให้คณะครูได้ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
4. ในด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โรงเรียนควร จัดให้มีวิทยากรท้องถิ่น ครูภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการ เรียนการสอนของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. ควรศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจำแนก ตามสถานที่ตั้งของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ เทียงมน. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เดือนดา อวยสวัสดิ์. (2541). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการบริหารงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรรัตน์ กิจารักษ์. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2525). หลักการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : เอส.เอ็ม.เอ็ม.

บรรเทา กิตติศักดิ์. (ม.ป.ป.). โรงเรียนชุมชน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บัณฑิต กุมารสิทธิ์. (2555). การปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในตำบลกองก้อย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ประดิษฐ์ สีดาพล. (2552). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

เพียน วงศ์ทองดี. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนวัดลาดศรีธาราม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 128) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2528). สังคมวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

วิลาวลัย คำจูน. (2552). ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.

วิไลวรรณ วิทย์โรจน์. (2525). การประถมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.

วีระชาติ ชมภูหลง. (2553). การพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านสนาม อำเภอวาปีปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สนอง เครือมาก. (2539). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : บ.ท.ที พรินท์.

สมพร สุทัศน์ย์, ม.ร.ว. (2525). การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สมเดช สีแสง. (2541). คู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). คู่มือปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การวิจัยเชิงนโยบาย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนว พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

- สีหนาท สถิตกุล. (2553). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนสุเหร่าดินแดง สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการ.
- สุนิตยา ทองสุพล. (2557). การศึกษาการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนการกุศลจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุพิชญา ชีระกุล. (2525). การสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (พิมพ์ครั้งที่ 2). สมุทรปราการ : ขนิษฐการพิมพ์.
- สุรพันธ์ ลั่นถี่. (2525) . การปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอบาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์ และคณะ. (2557). **Educational Research Methodology** ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- เสงี่ยม บำรุงพงษ์. (2553). การพัฒนารูปแบบการสร้างสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- อริญ สุขสวัสดิ์. (2553). ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของสถานศึกษาในเครือข่ายของการศึกษาสุนทรภู์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.